

BEVARINGSVÆRDIGE
BYGNINGER

Årsberetning
2021

HISTORISKE HUSE

OM HISTORISKE HUSE

Historiske Huse er den fælles platform for ejerforeningerne, BYFO - Bygnings Frednings Foreningen, (cvr.88628411) og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger (cvr.25010078). Vi arbejder for at skaffe ejerne af de fredede og bevaringsværdige bygninger juridiske og økonomiske forhold, så de lettes i deres arbejde og ansvar med bygningerne. Hvor problemstillingerne er ens for de to foreningers medlemmer og i sammenhænge, hvor foreningerne arbejder sammen, fremstår Historiske Huse som den fælles afsender. Det giver en mærkbar synergi i kommunikationen fra de to foreninger, både i sekretariatet, i vidensudveksling og i formidling af gældende og nye regler.

Historiske Huse arbejder samtidig for at udbrede kendskabet og forståelsen for Danmarks bygningskultur med en bred formidling i dagspressen og på de sociale medier, kampagner om "Danmarks Smukkeste" og publikationer om vedligeholdelse, brug og istandsættelse af fredede og bevaringsværdige bygninger. Historiske huse er også grundlægger af The Danish Club, Danmarks største samling af åbne, historiske huse.

Fiskerbod
Henne Strand
KJ Foto

INDHOLD

5	Hvad er et historisk hus
5	Årsberetning 2020 - 2021
8	Politiske problemstillinger og mærkesager I 2020 - 2021
8	Møde med Indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek
9	Vandmøllerne og EU's vandrammedirektiv
10	Et nyt energidirektiv fra EU
11	Nyborg slot - sætter staten sine egne regler?
12	Fortidsmindelovgivningen - lempelser i administrationspraksis
13	Administrationen af bevaringsværdige bygninger og bygningsmiljøer
13	Ny lokalplan for Gerthasminde i Odense
13	Temalokalplan 228 på Frederiksberg
14	Forslag til retningslinjer for altaner i Københavns Kommune
15	Bygningsreglementets Krav
15	Brand- og Statikcertificering
15	Energimærkning af de bevaringsværdige bygninger
17	Vi sætter fokus på historiske vinduer
17	Bedre, smukkere og mere klimavenlige vinduer
17	Midtsjællands Gymnasium i Haslev
18	Plasticvinduerne i Lønstrup
20	Støtteordninger til de bevaringsværdige bygninger
20	Bygningspuljen til energireovering
20	Landsbypuljen
23	Vores samarbejdspartnere i ind- og udland
23	Ejendom Danmark
23	STARK Fonden
24	European Historic Houses
27	Medlemsservice
27	Forebyggelsesguiden - film
27	Forsikring
27	Find en professionel
28	Rabatordninger for medlemmer
28	Aftale med Ejendom Danmark om kurser
28	Guide om Traditionelle materialer
28	Studierejse til Sicilien
30	Foreningens kommunikation
30	Facebook og Instagram
30	Nyhedsbrev
31	Magasinet Historiske Huse
31	Danmarks smukkeste havnemiljø
31	Brugerundersøgelse blandt Bevaringsværdige Bygningers medlemmer
32	Bestyrelse og sekretariat
32	Bestyrelsen
32	Medarbejdere
33	Sekretariatets adresse
33	Tak!

HVAD ER ET HISTORISK HUS

Ordet historisk bliver benyttet i flere sammenhænge. Historie henviser enten til det, der skete i fortiden, eller forskningen i og formidlingen af denne fortid, dvs. historieskrivningen eller til en særlig fortælling.

Vi er i Danmark, ligesom i mange andre lande, optaget af at bevare vores værdifulde historiske bygninger og kulturmiljøer. Men hvad forstår man ved en historisk bygning? Arkitekten, professor Johannes Exner har udtrykt det meget klart i en tale på Koldinghus i 1989:

En bygning er ikke eller bliver ikke historisk ved at være opført i en bestemt stilart. Hvis det var tilfældet, kunne man nemt øge antallet af historiske bygninger ved at opføre nye bygninger i historiske stilarter.

Der er imidlertid flere forhold, som i endnu højere grad er med til at definere og karakterisere den historiske bygning som "historisk". Lad mig pege på betydningen af, at bygningen har tilbagelagt et tidsforløb, hvorved den har "levet" et langt liv hvis begivenheder har sat sine præg på facader og interiører. Og lad mig nævne, at de prægninger, der afsættes og hr betydning for det historiske begreb ikke bare er stil og patina, men også, hvad vi kunne kalde historisk slid., skæve trappesten, store reparationer, krige og brande. Disse prægninger giver bygningen sin helt personlige karakter og identitet blandt alle andre samtidige.

En sand historisk bygning, der således synligt udstråler personlig historisk identitet gennem sine prægninger, besidder noget helt specielt, en "fortælle værdi". Man behøver således ikke arkitekturguide eller kunsthistoriske værker til at fortælle, hvad andre mener, at man skal se og forstå ved huset. Bygningen er i sig selv den mest direkte og ægte oplysningskilde.

Betingelsen er blot, at vi forstår dens sprog. Så er fortællingen let at fatte. Sproget kan læres. Har vi først fat i alfabetet, som er sten, træ, puds mørtler, profiler, lys og farver, bliver det til en fascinerende dialog og detektivleg at afdække husets historiske liv. Den sande historiske bygning fremstår således mere og mere som et levende væsen, der har eksisteret og ytret sig sammen med sine beboere og brugere. Den er blevet et historisk "levende væsen". Således – og kun således som "levende historisk væsen" bliver en bygning til "sand historisk arkitektur".

Kort sagt, en historisk bygning er en, der giver os en følelse af undren og giver os lyst til at vide mere om de mennesker og kultur, der producerede den. Men den første påvirkning er altid følelsesmæssig, for den er et symbol på vores kulturelle identitet og kontinuitet - en del af vores arv. Hvis den har overlevet farerne ved 100 års brugbarhed, har den gode krav på at blive kaldt historisk.

ÅRSBERETNING 2020 - 2021

Det er efterhånden sagt så tit, men ikke desto mindre rigtigt. De bevaringsværdige bygninger tegner og fortæller vores historie. Det er ikke de få spektakulære fredede bygninger turisterne husker, når de har været på ferie i Danmark. Det er derimod oplevelsen af alle de mere almindelige bygninger og bygningsmiljøer i det danske land, som tilsammen skaber en særlig dansk bygningskultur. De giver en særlig karakter til hver egn med deres små variationer i arkitektur og byggematerialer. Disse huse er bygget inden industrialiseringen af byggeriet i 1950-erne og de er opført i de samme traditionelle materialer, teglsten, tømmer, mørtel, som man har anvendt i århundrederne forinden.

Det skal gå lynende stærkt med at nedbringe CO₂ udslip, og hvis ingen råber vagt ved gevær eller spænder ben, så udsendes om kort tid et revideret energidirektiv fra EU, hvor alle Europas nationalstater får pålæg om at nedbringe CO₂ udslip vedbyggeri og i bygninger.

Da opvarmning er en af de store syndere, ved vi, hvad der sker. For det sker allerede. Med den ene hånd tales der om, hvor vigtige de historiske bygninger og de historiske bymiljøer er i landområdesproblematikken, hvis man vil tiltrække ressourcerstærke borgere. Med den anden hånd i et andet ministerium skabes der i ledtog med de store erhvervsorganisationer støtteordninger og fradragsmuligheder, som alle skal bidrage til nedsættelse af landets CO₂ udslip. Men mange af disse initiativer er udtænkt uden hensyn til kulturarven og vil smadre bevaringsværdierne udvendigt på vores bevaringsværdige bygninger. Vi ved næsten med sikkerhed at kulturarven vil være den store taber, for der er penge, mange penge i isolering og nye træ/aluvinduer.

Over halvdelen af vores kommuner arbejder ikke bevidst på, at klimamål og bygningskultur skal leve side om side. Selvfølgelig skal klimamålene nås, men hvem gider bo og leve i et område med bygninger der er opsvulmet af udvendigt isolering og forsynet med tehætter som tage, uden skorstene og med voldsomt dimensionerede vinduer med 3-lags termoruder?

Vi er i Historiske Huse er gået ind i den problematik. Vi ved, at når først EU's direktiv er formuleret og når frem til de danske embedsmænd, så er det reglen mere end undtagelsen, at vi her i Danmark overimplementerer direktivets indhold. Derfor har vi i Historiske Huse også siddet i det udvalg, som European Historic Houses har nedsat til at drøfte og udvikle ejerforeningernes samlede skridt for at opnå tilstrækkelige undtagelsesregler for historiske huse i hele Europa. Et af værktøjerne er en hjemmelavet video, som Historiske Huse sender til EU-parlamentarikerne, så vi er sikre på, de forstår problematikken. De skal ikke bare tro, at ejerne er i gang med at hytte eget skind, men forstå at de knokler for at bevare Europas kulturarv til gavn for os alle sammen.

<https://www.youtube.com/watch?v=Gq4w8c6Tq5w>

POLITISKE PROBLEMSTILLINGER OG MÆRKESAGER I 2020 -2021

Møde med indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad

Arkitekturoprørets formand Jep Loft havde sammen med Birthe Luel den 10. maj møde med Kaare Dybvad Bek, hvor formålet med mødet var at påpege overfor ministeren, at alt for mange kommuner ikke lever op til deres ansvar for beskyttelsen af landets bevaringsværdige bygninger og bygningsmiljøer.

Trods mere end 50 års tålmodig venten på, at kommunerne skal tage opgaven alvorligt, er det alt for få kommuner, der for alvor prioriterer området. Samtidigt er planlovens redskaber heller ikke tilstrækkelige og trænger til en revision.

Lokalplanerne er for svagt et bevaringsinstrument og bygningsfredningsloven er utilstrækkelig, når det drejer sig om beskyttelse af helheder af national interesse.

Vi savner B-fredningerne mere end nogensinde. Med B-fredninger ville man kunne undgå at affrede mange bygninger med indvendigt ødelagte fredningsværdier og b-fredninger ville også kunne anvendes til at beskytte helheder. Det blev de brugt til tidligere med stort held. Tænk bare på alle de fine gadeforløb, vi har rundt om i landets byer eller i kulturmiljøer ud over det ganske land.

Når der skal udvikles og bygges nyt, mener vi, at alt for mange kommuner viser manglende indføling og forståelse for, hvordan man tilpasser nyt til historiske omgivelser. Det er uempatisk i forhold til et historisk bymiljø at placere bygninger som i skala, proportion og materialevalg ikke respekterer de eksisterende bygninger. Hermed ikke sagt, at vi ønsker kopier af historiske bygninger, men gerne bygninger, som glider ind i den sammenhæng, hvori de skal bygges. Så, vores postulat er, at den opgave man for mere end 25 år siden mente, kommunerne kunne og skulle løse – nemlig som administrativ myndighed for de bevaringsværdige bygninger og bevaringsværdige kulturmiljøer - trænger til nytænkning. Opgaven har ændret sig siden Planloven hørte under miljøministerens resort. Dengang fokuserede man på den enkelte bevaringsværdige bygning. I dag er det også kulturmiljøerne, man er optaget af at bevare. Byrum, gadeforløb, industrialæg, landsbyer og bygningssammenhænge i almindelighed. Det støtter vi helt op om.

Vi afsluttede mødet med en opfordring til ministeren om at nedsætte et udvalg bestående af fagfolk med viden om de nævnte problemstillinger. Et sådant udvalg kunne udtænke ny lovgivning, som tog højde for behovet for at kunne beskytte et samlet område. Det er bydende nødvendigt, at vi får lukket de huller, hvor Bygningsfredningsloven og Planloven ikke kompletterer hinanden.

Se de [talepunkter](#) og det [notat](#) vi sendte til ministeren før mødet.

Vandmøllerne og EU's vandrammedirektiv

Igennem mange år har kommunerne arbejdet for at implementere EUs vandrammedirektiv, som bl.a. skal sikre, at der er fri passage for store og små fisk fra kilde til hav. I flere tilfælde har det betydet, at man har ført vandet helt eller delvist uden om fungerende vandmøller eller ændret vandstanden, så møllerne mister vandet. Uden vand går møllehjulene til, ligesom udtørring kan skade de bygningsdele, der normalt står i vand.

Vi har i flere år i samarbejdet med Dansk Møllerforening og andre aktører og politikere og arbejdet for, at kommunerne anvender den mulighed, der er i EU-direktivet for at undtage fx historiske vandmøller. Det seneste år har vi blandt andre skrevet til Margrethe Auken for at få hende til at stille en række spørgsmål til EU-kommissionen. Dette afviste hun dog med henvisning til ønsket om at prioritere vandmiljø frem for kulturarv.

Læs [henvendelse til Margrethe Auken](#)

Grubbe Vandmølle
Faaborg
Per Gliese foto

Nyborg Slot – sætter staten sine egne regler?

I 2015 godkendte Folketingets Finansudvalg en ramme for et samlet projekt på Nyborg Slot. En del af projektet var opførelsen af et nybyggeri, der skulle fortolke og delvis genopføre den oprindelige borgstruktur samt tilføje en bygning til det eksisterende vagttårn. Staten ejer området og slottet, som er både fortidsmindefredet og bygningsfredet. For at projektet kunne gennemføres, blev der dispenseret fra begge fredninger. Dispensationen fra fortidsmindefredningen blev efter gældende lov påklaget af fire foreninger til Miljø- og Fødevarerklagenævnet i 2019. I december 2020 gav nævnet klagerne medhold i, at projektets ”formidlingsmæssige interesser” ikke opvejede de ”omfattende fysiske og visuelle indgreb” og annullerede dermed dispensationen.

Kulturministeren bestilte derefter en rapport, der kunne vise en vej frem for projektet – f.eks. gennem ny lovgivning. Denne rapport kom i november 2021. https://kum.dk/fileadmin/_kum/I_Nyheder_og_presse/2021/Rapport_fra_arbejdsgruppen_om_aendring_af_museumslovens_bestemmelser_paa_fordtidsmindeomraadet_inkl._bilag.pdf

Birthe Luel havde i marts 2021 et indlæg i Byrummonitor, der påpegede det uholdbare i at tvinge en lovændring igennem, alene fordi ministeren ikke vil acceptere en afgørelse fra statens egen klageinstans. En sådan praksis vil tydeligt demonstrere, at der gælder helt andre regler for staten end for de private ejere.

Det kan være dybt frustrerende, men er jo alt sammen en del af en samfundskontrakt, hvor vi er blevet enige om at passe på vores fælles kulturarv. Det ville klæde ministeren – og for den sags skyld alle os, der har været involveret i sagen – at sluge den bitre pille, det er at få et afslag. Ministeren må leve med, at det ikke bliver det projekt, man drømte om, men at man må nøjes med det, man kan få inden for lovens rammer. Sådan er det at være ejer af et stykke værdifuldt kulturarv. Hvis et politisk flertal nu tvinger en lovændring igennem, alene fordi man ikke vil acceptere en afgørelse fra den nedsatte klageinstans, kan man kun konkludere, at man føler sig hævet over sin egen lovgivning.

Læs indlægget:

”Det ville klæde kulturministeren at sluge den bitre pille, det er at få et afslag”:
<https://byrummonitor.dk/Debat/art8128199/Det-ville-kl%C3%A6de-kulturministeren-at-sluge-den-bitre-pille-det-er-at-f%C3%A5-et-afslag>

Nyborg Slot nybyggeriet
Nyborg
CUBO visualisering

Et nyt energidirektiv fra EU

I forbindelse med at EU i 2021 foretager revision af det nuværende energidirektiv, afholdt Birthe Luu i foråret møde med Pernille Weiss (K) og fremsendte efterfølgende en mail til hende og hendes danske kolleger i The Committee on the Environment, Public Health and Food Safety – blandt andre Margrethe Auken (SF). Mailen er en opfordring til at fastholde undtagelsesbetingelser for den byggede kulturarv i det vigtige arbejde med at reducere CO₂ udledningen i den eksisterende bygningsmasse. Dette gælder både bygninger under statslig og kommunal administration inklusive bevaringsværdige bygninger, der endnu ikke er dækket af en lokalplan. Hovedbudskabet er, at CO₂-reduktion og bevaring af den europæiske bygningsarv ikke er hinandens modsætninger. I debatten skal der lægges vægt på at de historiske bygninger er bæredygtige i et andet perspektiv. Bygningernes høje alder giver dem et markant mindre årligt CO₂ aftryk og de traditionelle materialer er allerede for flere hundrede år siden skabt til recirkulering.

Efter at have modtaget mailen ønskede Margrethe Auken at stille kommissionen spørgsmål vedrørende sagen. Historiske Huse blev bedt om at formulere udkast til spørgsmålene, som blev forelagt Kommissionen.

Læs spørgsmål til kommissionen [her](#)

Læs svar fra [kommissionen](#)

Fortidsmindelovgivningen – lempelser i administrationspraksis

Hovedbygninger og stuehuse har ofte haft de samme placering gennem flere hundreder år, selvom de er ombygget eller brændt ned og erstattet af nye bygninger. Derfor bor en del af foreningens medlemmer ovenpå voldsteder. Og voldsteder er omfattet af fortidsmindelovgivningen. Praksis for administration af lovgivningen har i mange år været meget restriktiv med den begrundelse, at intet må sløre oplevelsen af fortidsminderne. Der skelnes ikke mellem fortidsmindernes alder. Det betyder, at et hundredårigt fortidsminde i princippet administreres på samme måde som en 3000 år jættestue.

Den rigide administration betyder, at det kan være svært at opretholde et moderne liv i boliger, som er placeret ovenpå et voldsted, fordi det ikke er lovligt at etablere en terrasse eller opsætte havemøbler i tilknytning til boligen.

I forbindelse med sagen om Nyborg Slot, hvor staten planlægger et voldsomt indgreb med nybyggeri på en ruin beliggende på et voldsted, benyttede Historiske Huse sig af muligheden for at påpege forskelsbehandlingen mellem private ejere og staten – godt nok i sager vedr. bygningsfredningsloven.

Birthe Iuel holdt møde med enhedschef Dorte Veien Christensen fra Slots- og Kulturstyrelsens fortidsmindekontor, som oplyste, at man var indstillet på at lempe administrationspraksis, så løse objekter, der ikke slører almenvellets oplevelse af fortidsmindet eller som er flytbare, fremover vil kunne placeres på fortidsmindet.

I praksis skulle det ske ved udarbejdelsen af en bagatelliste, som i løbet af kort tid ville blive offentliggjort.

Derefter klagede en række organisationer over transformeringsplanerne på Nyborg Slot til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Planerne blev afvist og nu snart et år efter mødet, venter vi stadig på en bagatelliste.

BYGNINGSADMINISTRATIONEN

Ny lokalplan for Gerthasminde i Odense

Odense kommune fremlagde forslag om at revidere den lokalplan fra 1991, der siden 1991 har beskyttet det bevaringsværdige kulturmiljø Gerthasminde, en haveby af arkitekt Anton Rosen. I forslaget blev der lavet et indhak i det oprindelige lokalplansområde for at muliggøre nybyggeri i 3 etager og med en bebyggelsesprocent på 110. Vi indleverede et høringsvar, der kritiserede forslaget for at underminere det bevarende sigte i den eksisterende lokalplan og danne en uheldig præcedens for andre kommuner.

Læs [høringssvaret](#) og se [videoen](#)

Gerthasminde
Odense
BB Foto

Temalokalplan 228 på Frederiksberg

Frederiksberg Kommune fremlagde en ny temalokalplan for alle bevaringsværdige bygninger i SAVE kategori 1-2 (øverste værdi).

Vi indleverede et høringsvar, der generelt var positivt overfor planen, men dog med enkelte indvendinger. Bl.a. lagde vi vægt på, at lokalplaner af denne type bør følges af kompensation fra kommunen i form af muligheder for at søge støtte til istandsættelse fra kommunen.

Læs [høringssvaret](#)

Forslag til retningslinjer for altaner i København

Københavns kommune fremlagde i slutningen af 2020 nye retningslinjer for opsætning af altaner. Retningslinjerne ville blandt andet betyde en begrænsning af antallet af altaner mod gaden, for at undgå at de bevaringsværdige facader ødelægges.

Vi indleverede et høringssvar, der støttede denne indsats, med det forbehold, at indsatsen burde følges af flere muligheder for opsætning af altaner mod gården med behørig hensyntagen til bygningernes arkitektur.

Læs [høringssvaret](#)

*Altaner på funkishus
Historiske Huse*

BYGNINGSREGLEMENTETS KRAV

Brand- og statikcertificering

Flere ejere er kommet i klemme i forbindelse med det nye system for certificering af brand- og statikforhold. Dels fordi det er ualmindeligt tungt og bureaukratisk, og dels fordi det er meget dyrt pga. dokumentationskrav og for få og dyre certificerede rådgivere. Bolig- og Trafikministeriet nedsatte i efteråret 2020 en taskforce, der bl.a. foreslog at undtage flere bygninger for de tunge dokumentationskrav og øge udbuddet af certificerede rådgivere. Disse tiltag har Historiske Huse i et høringsvar støttet med det forbehold, at vi ikke er overbevist om, at det er tilstrækkeligt. Vi har givet udtryk for vores bekymring bl.a. i forhold til de mange historiske bygninger, der skal skifte funktion i de kommende år og de voldsomme dokumentationskrav, det potentielt udløser. Derudover har vi opfordret til at viden om historiske konstruktioner og traditionelle materialers egenskaber fremover bliver en større del af certificeringsuddannelsen.

En forslag til et nyt udkast til bygningsreglementet kom i november 2021. Dette tog i nogen grad hensyn til bl.a. vores indvendinger og vi vil nøje følge implementeringen af den nye lovgivning.

Læs vores [høringsvar](#)

Energimærkning af de bevaringsværdige bygninger

Vi oplever at energimærknings-rapporter ofte ikke tager hensyn til bevaringsværdierne og f.eks. anbefaler udskiftning af originale vinduer eller opsætning af udvendig isolering på originale facader. Dette er i strid med vejledningen fra energistyrelsen og vi opfordrer ejere til at gøre energikonsulenter opmærksom på vejledningen omkring energimærkning fra Energistyrelsen som bl.a. siger: Beparelsesforslagene skal respektere begrænsningerne for bevaringsværdige bygninger og må ikke være uforenelige med bevaringsværdierne. Energikonsulenten skal beskrive hvilke forslag, der ikke er medtaget af denne grund i energimærkningsrapporten. Vi er i løbende kontakt med Energistyrelsen om problematikken.

Læs mere her: <https://historiskehuse.dk/energimaerkning-skal-tage-hensyn-til-bevaringsvaerdierne>

E&P a/s

Enemærke &

Enemærke &

Enemærke &

PER UP

PER UP

PER UP

PER UP

PER UP

PER UP

VI SÆTTER FOKUS PÅ HISTORISKE VINDUER

Bedre, smukkere og mere klimavenlige vinduer

Der udskiftes i disse år rigtig mange originale eller historiske vinduer på bevaringsværdige bygninger. Ofte er disse vinduer i en langt bedre kvalitet end nyere vinduer, fordi de er lavet af kernetræ. Samtidig har de gamle vinduer håndværksmæssige detaljer som hjørnebåndsbeslag, messingvridere og elegante profiler, som er afgørende for det arkitektoniske udtryk. Derudover kan man – bl.a. ved brug af forsatsvinduer – opnå en energieffektivitet, som er sammenlignelig med mange nyere vinduer. Bevaringsværdige bygninger kan få dispensation fra kommunen i forhold til bygningsreglementets krav til vinduers beregnede energieffektivitet.

Vi har i det forløbne år involveret os i en række sager for at øge opmærksomheden omkring værdien af de historiske vinduer og planlægger i det kommende år, at sætte endnu mere fokus på problematikken.

Midtsjællands Gymnasium i Haslev

Haslev blev under stor festivitas kåret til Danmarks smukkeste stationsby i 2020. Ovenpå fejringen er der kommet en del blæst omkring Midtsjællands Gymnasium, der er et af Haslevs karakteristiske og indtil nu meget velbevarede historiske huse.

Baggrunden er, at gymnasiet helt uforståeligt har planlagt at kassere originale, sunde snedkervinduer og udskifte dem med nye termoruder med aluminiumsprofiler. Gennem journalist og forfatter Signe Wenneberg blev vi opmærksom på den forestående vinduesudskiftning på det bevaringsværdige gymnasium fra 1914.

Vi søgte aktindsigt i sagen og fandt ud af at udskiftningen skete på trods af kommunens anbefaling om at beholde vinduerne, samt at der ikke var lavet de lovpligtige beregninger for offentlige byggeri, som kunne begrunde en udskiftning. Efter en forgæves appel til gymnasiets rektor gik vi videre til pressen, og historien blev derefter bragt i både lokale og landsdækkende medier. Vinduerne er nu udskiftet, men vi har meldt gymnasiet for en række regelbrud til Plan- og Boligstyrelsen.

Når Historiske Huse har brugt kræfter på at kritisere dette i medierne, er en del af grunden at Det offentlige skal gå foran og tage ansvar for vores fælles bygningsarv, når det samtidig forventes at private ejere af historiske huse gør det samme. Vi mener grundlæggende, at stat og kommune er i en position, hvor de skal vise vejen gennem de gode eksempler på, der kan danne skole. Både i forhold til bæredygtighed og

vores fælles kulturarv. Vi vil også fremover sætte fokus på lignende sager – særligt hos offentlige bygherrer.

Når kommunerne – med rette – stiller krav til mange private ejere, mener vi, at de har en særlig forpligtelse til at gå foran med det gode eksempel og passe på bevaringsværdierne. Vi mener grundlæggende, at stat og kommune er i en position, hvor de skal vise vejen gennem de gode eksempler, der kan danne skole i forhold til bæredygtighed og bevaringen vores fælles kulturarv.

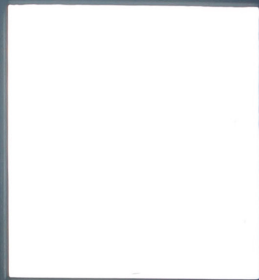
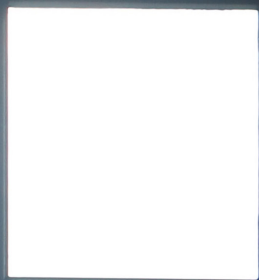
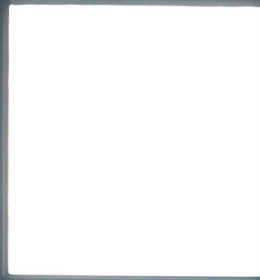
Samtidig får vi både sat fokus på den byrde, det er at passe på sit bevaringsværdige hus og, men også på behovet for at støtte de private ejere med det arbejde

Plasticvinduerne i Lønstrup

Et ægtepar blev ved retten i Hjørring frifundet for at betale en bøde, de havde fået af kommunen, fordi de ikke ville udskifte de plasticvinduer, som de havde opsat i strid med den bevarende lokalplan. Frifindelsen baseredes på, at vinduerne havde en udformning tæt på de gamle vinduer og en formulering i lokalplanen, der siger at nye vinduer skal fremtræde som traditionelle trævinduer. Selv om den konkrete ejendom ikke er særligt værdifuld i bygningskulturel forstand er der tale om et historisk miljø, hvor plastikvinduer slet ikke passer ind. De anvendte materialer og deres udformning er afgørende for at beholde et områdes arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter. Materialer patinerer forskelligt og med plastvinduer vil det samlede udtryk forarmes.

Vi følger sagen og vil arbejde aktivt for at den ikke kommer til at danne præcedens i forhold til andre lokalplaner, således at der fortsat kan stilles krav til materialevalg i bevarende lokalplaner. Hvis kan stilles krav om bestemt materialebrug i en lokalplan, skal formuleringen i lokalplanen for Lønstrup formentlig ændres.

Historiske Huse er forundrede over dommen fra retten i Hjørring. Især når den sammenholdes med en landsrets dom fra Vestre Landsret fra 2014 på en tilsvarende sag i Christiansfeld, hvor ejeren blev dømt til at udskifte ulovligt indsatte plastvinduer med traditionelt udformede vinduer i træ.

STØTTEORDNINGER

Bygningspuljen til energirenovering

Bygningspuljen til energirenovering har haft så stor søgning, at den digitale ansøgningsproces har været præget af nedbrud og lange køer, men en lang række ejere af bevaringsværdige bygninger har haft glæde af ordningen og fået støtte til f.eks. varmepumper og forsatsruder.

Problematiske er det dog, at man ikke kan søge støtte til isoleringsløsninger, der respekterer bevaringsværdierne. Hverken indvendig isolering eller hulmursisolering er støtteberettiget. Indvendig isolering kræver selvfølgelig noget omtanke for at undgå fugt og skimmel, men der er flere løsninger på markedet og mange gode erfaringer, særligt fra vores nabolande. Derfor har vi en løbende dialog med politikere og myndigheder om at udvide ordningen.

Læs mere om vores forslag på energiområdet i indlæg i Byrummonitor fra maj:

<https://byrummonitor.dk/Debat/art8221414/Klimakampen-glemmer-og-%C3%B8del%C3%A6gger-kulturarven>

Landsbypuljen

På finansloven 2019 er byfornyelsesrammen i årene 2019-2022 omprioriteret til en ny landsbypulje. Denne nye landsbyfornyelsesramme er lagt sammen med den tidligere pulje til landsbyfornyelse, så der nu kun er én samlet ramme til landsbyfornyelse. Omprioriteringen betyder, at de 56 ansøgningsberettigede kommuner, der er omfattet af puljen, kan få del i rammen til landsbyfornyelse. Rammen til landsbyfornyelse kan anvendes i byer med færre end 4.000 indbyggere og i det åbne land. Der ydes statslig refusion på 60 % af kommunens udgifter.

Det er problematisk, at meget få af midlerne anvendes til at løfte de bevaringsværdige bygninger og bymiljøer. Langt de fleste midler bruges desværre til nedrivninger, kommunalt opkøb, indretning af byrum m.m. Disse indvendinger fremførte vi bl.a. på møde med bolig- og indenrigsminister Kaare Dybvad Bek. ligesom vi nævnte at det er problematisk, at tilsvarende midler ikke er dedikeret til de større byer og i købstæderne.

79 407

Vores samarbejdspartnere i ind- og udland

Historiske Huse har i det forløbne år samarbejdet med en række andre danske aktører med interesser i det bygningskulturelle område. Samarbejdet finder sted fra sag til sag. Det drejer sig eksempelvis om:

- Dansk Skovforening,
- Herregaardsudvalget under Sektionen for Større Jordbrug,
- Arkitekturoprøret,
- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur,
- Gamle Bygningers Bevaring,
- Europa Nostra Danmark,
- Ejendom Danmark m.m.
- The Danish Club

Ejendom Danmark

Med Ejendom Danmark har Historiske Huse i det forløbne år samarbejdet om afholdelse af et seminar om fredede og bevaringsværdige ejendomme. Historiske Huses jurist Karl Due talte om om jura og økonomi sammen med chefkonsulent Birte Skov fra Slots- og Kulturstyrelsen.

STARK Fonden

STARK Fonden har givet økonomisk støtte til udarbejdelsen af bogguiden Traditionelle Materialer, som forventes lanceret i efteråret 2022. Historiske Huse har i forbindelse med ansøgning om midler til guiden afholdt møde med STARKs administrerende direktør Britta Stenholt om et eventuelt samarbejde om udbredelse af viden om anvendelse af korrekte materialer og metoder i vedligeholdelsen af de fredede og bevaringsværdige bygninger. Britta Stenholt orienterede om, at der blandt håndværkere ikke er tradition for lange efteruddannelsesforløb, men snarere er behov for eksempelvis gå-hjem-møder, hvor blandt andet materialeproducenter fortæller om korrekt brug af traditionelle materialer.

Dette er taget til efterretning og vi vil i forbindelse med bogguiden forsøge at lave tilsvarende initiativer omkring traditionelle materialer.

European Historic Houses

European Historic Houses, EHH, er Historiske Huses europæiske fællesrepræsentation. Trods manglende mulighed for at afholde fysiske møder, sikrede digitale møder, at der også i 2020/21 fandt en livlig og frugtbar udveksling sted i EHHs forretningsudvalg, hvor Birthe Iuel har sæde.

I november arrangerede EHH et interessant webinar, hvor ejere af historiske huse fra forskellige europæiske lande delte deres erfaringer med at ansøge om og modtage midler fra EU's forskellige strukturfonde til istandsættelse af deres historiske huse.

Covid 19 forhindrede mange af EHHs medlemmer i at drive den turisme, som er forudsætningen for at bevare de historiske huse. Allerede i 2019 organiserede EHH derfor LiveVisits på Facebook fra medlemmernes huse. Besøgene skulle gøre potentielle turister over hele Europa, ja hele verden, opmærksom på husenes eksistens. Initiativet fortsatte fra september måned som korte virtuelle rundvisninger på de sociale medier, med titlen Månedens Huse. Projektet gav ejerne mulighed for at promovere deres huse, mens tusinder af mennesker havde mulighed for at opleve europæisk privatejet kulturarv indefra.

Et af EHHs væsentligste fokusområder i det forløbne år har været revisionen af EUs energidirektiv, som forventes at fokusere på en yderligere nedbringelse af CO2 udledningen for at nå Parisaftalens mål. En fastholdelse af undtagelsesbestemmelserne for den byggede kulturarv i det kommende direktiv er af stor betydning for EHHs medlemmer og deres bygninger.

Historiske Huse var sammen med den tyske ejerforening indbudt af EHHs præsident til at drøfte og bidrage med input til EHHs henvendelse til EU vedrørende Kommissionens Renovation Wave Initiative, under The European Green Deal, hvor der indtil 22. juni var mulighed for at bidrage til den kommende revision af energidirektivet.

Birthe Iuel afholdt møde med MEP Pernille Weiss, hvor hun pointerede forståelse for og accept af nedbringelse af CO2 ifølge Parisaftalens mål, men at det er vigtigt, at det kommende direktiv formuleres på en måde, så både bevaringsværdige og fredede bygninger fortsat kan omfattes af undtagelsesbestemmelserne. I modsat fald er der risiko for, at Europa mister betydningsfuld kulturarv.

EHH fremsendte i samarbejde med European Landowners Organization et såkaldt [Private Heritage Houses Position Paper](#). De vigtigste budskaber fremgår af Birthe luels [henvendelse](#) til følgende danske medlemmer af Europa-parlamentet i The Committee on the Environment, Public health and Food Safety: Pernille Weiss, Margrete Auken, Asger Christensen, Christel Schaldemose, Linea Sagaard og Nikolaj Willumsen.

*Iford Manor Estate
Bradford-on-Avon
European Historic Houses*

Medlemsservice

Forebyggelsesguiden - film

Til den allerede udsendte guide til forebyggelse af brand, vand, storm m.m., som blev udsendt sidste år, er der i det forløbne år produceret 6 små film, hvoraf 4 af dem er årstidsrelaterede. Filmene vil blive brugt løbende i fremtidig kommunikation og ligger på [Youtube](#).

Projektet er et samarbejde med Danske Beredskaber og støttet af Realdania, Grundejernes Investeringsfond, Dreyers Fond, Bestles Fond og Michael Jebsen Memorial Foundation.

Forsikring

På et møde med Historiske Huses forsikringspartner forsikringsmæglerselskabet Ensure, redegjorde Ensure for forsikringsselskabernes generelle manglende lyst til at forsikre fredede bygninger. Det er dog lykkedes Ensure at opnå sumløs fuld og nyværdi forsikring på 85% af de forsikringsaftaler, der tegnes for BYFOs medlemmer. Ensure hjælper foreningens medlemmer med at gennemgå deres policer og har i 20/21 tegnet 5-8 forsikringer om måneden.

Sekretariatet ringes op af en del medlemmer, som har problemer med at få tegnet ejerskifteforsikringer. Flere og flere ejere af bevaringsværdige bygninger har også problemer med tegning af bygningsforsikringer. Det lykkes dog ofte, når køber indvilger i at lægge alle sine øvrige forsikringer i det pågældende selskab – men ikke uden en betydelig merpris.

Find professionel

På Historiske Huses hjemmeside kan man finde en database over materialeleverandører, håndværkere og rådgivere, som alle har erfaring med at arbejde med historiske bygninger. Find professionel er blevet udvidet og fungerer som en god service for medlemmer, der gerne vil finde rådgivere, materialeleverandører eller håndværkere med kompetencer indenfor de historiske bygninger. Der er lidt huller særligt udenfor de store byer, hvilket vi arbejder på at udbedre. Vi modtager meget gerne forslag til gode adresser.

I løbet af det sidste år er der kommet 43 nye virksomheder i databasen. Gebyret for at stå i databasen dækker sekretariatets udgifter til vedligeholdelse og markedsføring af listen.

Rabatordninger for medlemmer

Er man medlem af Historiske Huse, har man mulighed for at købe visse materialer med rabat. Vi søger løbende at udvide antallet af materialeleverandører, som ønsker at indgå rabataftale med Historiske Huse.

[Læs mere](#)

Aftale med Ejendom Danmark om kurser

Ejendom Danmark udbyder hvert år en række kurser, som en del af Historiske Huses medlemmer kan have glæde af at deltage i. Det er derfor aftalt med Ejendom Danmark, at Historiske Huses medlemmer kan tilmelde sig seminarerne til samme særpris, som deres egne medlemmer.

Se Ejendom Danmarks [kursusoversigt](#)

Guide om traditionelle materialer

For at styrke kendskabet til traditionelle materialer og deres benyttelse har bestyrelserne i Historiske huse besluttet at søge midler til en guide, som kan anvendes af såvel ejere, som rådgivere og håndværkere. Projektet blev lige inden sommerferien fuldt finansieret med fondsmidler fra STARK-fonden, Realdania og Grundejernes Investeringsfond. Guiden forventes udgivet i efteråret 2022

Studierejse til Sicilien

Den planlagte rejse til Sicilien for foreningens medlemmer blev grundet Covid-19 situationen udskudt til september 2021, og er igen udskudt til uge 17 i 2022.

The Danish Club

Trods den omfattende nedlukning er besøgstallet på The Danish Club igen vokset i det sidste år. Der er gennemført en lang række besøg i åbne, historiske huse. Det er både private hjem, stemningsfulde haver, hemmelige steder og betydningsfulde værker i arkitekturhistorien. Følg endelig med i arrangementerne. Bevaringsværdige bygningers medlemmer vil også fremover have glæde af The Danish Club.

Foreningens kommunikation

Facebook og Instagram

Foreningen er meget bevidst om at være synlig. Det foregår i dag mest på de sociale medier, hvorfor vi bruger en del kræfter på at være til stede på både Facebook og Instagram. På Facebook har vi knap 32.000 følgere og på Instagram godt 5000. Her udbreder vi Historiske Huses budskaber og fortæller en bredere skare om de udfordringer, ejerne af de fredede og bevaringsværdige bygninger står med. Det er således også en alternativ kanal til at indgå i dialog og lægge pres på politikere og beslutningstagere.

I løbet af året har vi segmenteret vores nyhedsbrevsmodtagere, således at vi kan målrette vores kommunikation yderligere og sikre at alle modtager relevant information afhængig af deres interesser. Samtidig har vi øget antallet af nyhedsbrevsmodtagere med ca. 2.000, så vi når ca. 9.500, hvoraf nogle er medlemmer og andre er potentielle medlemmer.

I forbindelse med afvikling af vores projekter "Danmarks Smukkeste", formår vi som oftest at ramme et stort antal trykte medier samt TV og radio. Kåringen af Danmarks Smukkeste Stationsby i november 2020 resulterede i 215 omtaler af konkurrencen og Historiske Huse i lokale og nationale medier.

Med tilstedeværelse på såvel de sociale som trykte og elektroniske medier opnår vi, at Historiske Huses navn cementeres hos en stor del af befolkningen, hvilket har betydning, når vi skal nå politikere på Christiansborg. Målet er, at alle danskere hører om eller støder på organisationen på et tidspunkt.

Nyhedsbrev

I løbet af året har vi segmenteret vores nyhedsbrevsmodtagere, således at vi kan målrette vores kommunikation yderligere og sikre at alle modtager relevant information afhængig af deres interesser. Samtidig har vi øget antallet af nyhedsbrevsmodtagere med ca. 2.000, så vi når ca. 10.000, hvoraf nogle er medlemmer og andre er potentielle medlemmer.

Magasinet Historiske Huse

Vi har i det forløbe år udgivet 2 magasiner, som udsendes til alle medlemmer, samt yderligere 10.000 ejere af bevaringsværdige huse. Alle ejere af huse med høj bevaringsværdi, hvis adresser Historiske Huse har udvalgt. Magasinerne er fuldt annoncefinansieret og kun relevante annoncører kan indrykke annoncer. Er der ønsker om flere eksemplarer, kan de rekvireres gennem Historiske Huses sekretariat.

Danmarks smukkeste havnemiljø

I efteråret 2021 gennemførte vi kampagnen ”Danmarks Smukkeste Havneområde” med det formål at vise de enestående havnemiljøer, der stadig er tilbage i landet og motivere kommuner, lokalpolitikere, borgere og bygherrer til at beskytte havneområdernes historiske miljøer og kvaliteter. Allinge vandt konkurrencen, der generede både presseomtale og debat om havnemiljøerne blandt borgere og lokalpolitikere op til KV21. Konkurrencen var støttet af Realdania.

Brugerundersøgelse blandt medlemmerne

I oktober 2020 gennemførte vi en spørgeskemaundersøgelse blandt Foreningen Bevaringsværdige Bygningers medlemmer. Resultater og kommentarer bruges aktivt i udformningen af foreningens strategi og prioriteringen af vores indsats. Medlemmerne efterspørger bl.a. et større fokus på sårbare kulturmiljøer i arbejdet med kommunerne, skabeloner til læserbreve, oversigt over lokalplaner til inspiration, fokus på energirenovering som en trussel mod bevaringsværdierne og en medlemsportal med flere funktioner og muligheder.

Bestyrelse og sekretariat

Bestyrelsen

Hen over sommeren 2020 blev det besluttet at adskille sekretariatschefs- og formandsrollen. Hidtil var begge dele varetaget af Birthe Luel, samtidig med at hun havde udført samme opgaver i Bygningskultur Danmark. Efter nedlæggelsen af Bygningskultur Danmark, valgte bestyrelserne i BYFO og Bevaringsværdige Bygninger at ansætte Birthe Luel som direktør for begge foreninger og Historiske Huse.

Bestyrelsen i Bevaringsværdige Bygninger består nu af:

- Andreas Karberg, formand
- Bue Beck, næstformand
- Signe Hommelhoff, kasserer
- Lars Hviid
- Niels Peter Schack-Eyber

Medarbejdere

Tilgangen af medlemmer og generelt øget aktivitetsniveau har ført til langt mere telefonisk rådgivning, hvilket betyder, at der i efteråret 2021 påtænkes ansat endnu en medarbejder, der på halvtid skal aflaste foreningens sekretær Gitte Stisen og samtidig påtage sig foreningernes bogføring, der i mange år har været udført af regnskabschef Ejgild Larsen fra BARK, tidligere Bygningskultur Danmark. Der søges samtidig ansat en ny jurist på halvtid, efter at Karl Karsten Due pr 1. juni er ophørt med at rådgive Historiske Huses medlemmer i juridiske spørgsmål. Karl Due har indvilget i at være til rådighed, indtil en ny jurist er ansat.

Gitte Stisen havde i 2020 været ansat i BYFO i 25 år. Og blev senere fejret på behørig vis.

Find vores nye kontor

I forbindelse med en gennemgribende istandsættelse af selve skolebygningen i Nyboders fredede pigeskole, hvor vi hidtil har haft kontor, flyttede Historiske Huse, BYFO og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger sidste år ind i Pigeskolens fredede baghus, hvor vi deler hus med Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur. Adressen er stadig Borgergade 111, men indgangen til det sker fra Gernersgade ved overgangen til Sankt Pauls Kirkeplads. Her ligger det lille gavlhus, hvor foreningerne har kontor. Indgangen sker gennem den beskedne grønne dør i muren til højre for huset.

Tak!

Tak til fondene som har bidraget med økonomiske midler til vores projekter. Uden dem, ingen projekter. Det drejer sig om Realdania, STARK-fonden, Grundejernes Investeringsfond, Brebølfonden, Dreyers Fond, Bestles Fond og Michael Jebsen Memorial Foundation. Tak til samarbejdspartnere og udvalgs- og følgegruppemedlemmer, der yder et stykke uegennyttigt arbejde for den bygningskulturelle sag. Uden Jer heller ingen projekter. Men også tak til alle andre med hvem foreningen har samarbejdet i det forløbne år - både foreningens synlige og usynlige ambassadører rundt om i landet.

Kontakt

Bestyrelsen

Formand

Andreas Just Karberg
Mobil 2274 7426
E-mail ajk@karberghus.dk

Næstformand

Bue Beck
Mobil 2170 3190
E-mail bb@bevaring.dk

Kasserer

Signe Hommelhoff
E-mail signe.hommelhoff@gmail.com

Medlem

Niels Peter Schack-Eyber
E-mail npse@me.com

Medlem

Lars Hviid
E-mail lhviid@sund.ku.dk

Sekretariatet

Borgergade 111

1300 København K
Åbent hverdage kl. 9.00-15.00
Telefon: 45 57 12 22
www.historiskehuse.dk

Direktør Birthe Iuel

Mobil 4085 3739
bi@historiskehuse.dk

Sekretær Gitte Stisen

Kontor 4557 1222
E-mail gs@historiskehuse.dk

Arkitekt MAA Leif Hansen

Mobil 2325 9581
E-mail lh@historiskehuse.dk

Jurist Lorens Hansen

Kontor 4557 1222
E-mail lo@historiskehuse.dk

Udviklingschef Johan Hage

Mobil 3113 8726
Email jdh@historiskehuse.dk

Foreningen Bevaringsværdige Bygninger

Borgergade 111
1300 København K
Åbent hverdage kl. 9.00-15.00
Telefon: 45 57 12 22
www.historiskehuse.dk

[Tilmeld Nyhedsbrev](#)

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Youtube](#)

Vi har forsøgt at indhente tilladelse til brug af samtlige fotos i denne publikation. Hvis nogen mener at have rettigheder til et billede i beretningen, hvor der er ikke er givet samtykke til anvendelse, må de meget gerne henvende sig til Historiske Huse.

BEVARINGSVÆRDIGE BYGNINGER

Vi gør det lettere for dig at eje et historisk hus
Vi sætter fokus på den danske kulturarv
Vi støtter dig, så du kan passe godt på kulturarven

www.historiskehuse.dk

+45 4557 1222

HISTORISKE HUSE